

Psykolog eller kontorassistent?

Kim Larsen
psykologspesialist

Det virker som det er fritt frem å pålegge psykologen alskens kontoroppgaver, mens man samtidig klager over mangelen på psykologer.

DEBATT: ARBEIDSHVERDAGEN

I forrige utgave beskrev Anders Johan Thorbjørnsen blant annet hvordan det er å virke som psykolog med stadig nye kontortekniske krav. Kim Larsen reflekterer her videre over psykologrollens utvikling

Ved å kutte ut sekretærstillinger på arbeidsplassen kan man vise frem budsjetter hvor man har spart inn en stilling uten tilsynelatende bivirkninger for driften. Dette skjedde også på min arbeidsplass, hvor jeg hadde arbeidet i over 10 år og trivdes godt. Mer og mer ble min stilling som psykologspesialist omgjort til kontorassistent. Sentralbord skulle vi heller ikke ha. Telefonen ble satt på «nattstilling», noe som betydde at den ringte hos alle samtidig, og at vi skulle besvare den på omgang.

Sluttet i jobben

Vi var feiloppført i telefonkatalogen i årevis, slik at de fleste henvendelser vi fikk, var feilhenvendelser. For å få den stakkars innringeren på rett kjøll, benyttet jeg telefonkatalogen like flittig som ICD

10. Og videre; min undersøkelse av klienten skulle alltid kunne ut i en rapport. Det å gå fra å diktere rapportene til å selv stå for tekstbehandlingen betydde at svært mye av tiden, i tillegg til den evinnelige telefonsvaringen, ble benyttet til å drive med tekstbehandling, kopiering, utsendelse etc. Staten innførte også et svært tungvint og lite brukervennlig system for registrering av arbeidstid og for innsending av reiseregninger. Mer og mer av tiden gikk med til en stadig større mengde kontoroppgaver av alskens art.

Etter en stund bestod derfor min arbeidsdag i at jeg startet dagen med å sitte i bilkø til jobben. Når jeg kom frem svarte jeg på feilhenndelser på telefonen og utførte masse kontoroppgaver – og av og til noen psykologfaglige oppgaver. Deretter satt jeg i bilkø hjemover. En vakker dag kom jeg ikke overraskende til følgende erkjennelse: Dette gidder jeg ikke mer! Men før jeg aksepterte en ny stilling, sjekket jeg nøye hvilke kontorfunksjoner jeg kunne regne med.

Bedre som snekker

Alle yrkesroller har sine yttergrenser. Det merket jeg tydelig da jeg for noen år siden måtte totalrenovere mitt badrom. Det var en veldig klar avgrensning av hva som var arbeidsoppgavene til elektriker, rørlegger og snekker. Hva med psykologer? Kan de fritt pålegges kontoroppgaver? Ikke at psykologer er de eneste som pålegges slike oppgaver. Snarere synes det å være en generell trend blant høyt utdannet helsepersonell.

For litt siden holdt jeg et kort foredrag for en stor forsamling av allmennpraktiserende leger og ble sittende og høre på de andre foredragene. Etter mitt foredrag var det en som orienterte om overgangen til elektroniske journalsystemer. Deretter var det en orientering om pasienttransport og de byråkratiske og datatekniske rutiner legene måtte overholde i denne forbindelse.

I den korte tiden som var avsatt til spørsmål, var det en eldre allmennlege som satte fingeren på hvor mange flere byråkratiske prosedyrer legene måtte gjennomføre enn tidligere, og hvordan dette stadig hadde økt. Hans korte, men fyndige historiske gjennomgang endte med følgende: «Hadde jeg visst hvordan dette skulle utvikle seg, hadde jeg aldri blitt doktor!» Det minner om Anders Johan Thorbjørnsens innlegg i forrige utgave av Tidsskriftet, hvor han insisterte på å få bruke arbeidstiden til det han er utdannet til. Uten at det førte frem for ham heller.

Forståelig psykologmangel

Når det i media klages over at det er mangel på psykologer og leger og det beskrives hvilke følger dette får, har jeg veldig lyst til å si at det er ikke så rart, siden samfunnet synes det er best å bruke de psykologene og legene de har, til kontorarbeid. Mitt inntrykk er at det ikke er mulig å vegre seg mot kontoroppgaver. Delvis skyldes dette at det synes å eksistere en underforstått sosialdemokratisk ideologi som tilsier at alle skal ta «sin del» av kontoroppgavene på egalitær basis. Hva?! Hva er da den yrkesmessige vitsen med en lang utdannelse når en likevel ender med å gjøre det samme!

En anekdote er relevant for problemstillingen: Det fortelles at Miles Davis sammen med sitt følge gikk forbi en fasjonabel privatklinik for akupunktur. I samme øyeblikk fikk han lyst til å prøve akupunktur og gikk inn for å bestille en time. Resepsjonisten sa at det skulle gå greit, og presenterte deretter et omfattende skjema som hun bad legenden vennligst fylle ut. «I don't fill in forms,» sa Miles Davis – og gikk.

Psykologer og leger jeg kjenner, klager nesten uten unntak over de økende kontoroppgaver og administrative rutiner av ikke-faglig karakter de blir pålagt. Jeg ser imidlertid aldri denne problemstillingen hevet opp til en prinsipiell diskusjon. Er det ikke mulig å få til en prinsipiell

avgrensning av psykologrollen mot kontorfunksjoner, eller skal psykologer være fritt vilt i forhold til å kunne pålegges alskens kontoroppgaver?

kim.larsen@so-hf.no